Nr. 6 (377)
2017 m. birželis

Kaina
1 Eur

Akiratis

LIETUVOS KURČIŲJŲ DRAUGIJOS MĖNRAŠTIS

Italas nepabūgo šeimos kurti Lietuvoje

EUD Generalinės asamblėjos naujienos

Girdinčioji lietuvė – EUD darbuotoja

Suvažiavime priimti sprendimai, diskusijos

Šiame numeryje

2 **Trumpai apie mus**
3 **Tegyvuoja rankdarbiai!**

AKTUALIJOS

4 **EUD Generalinės asamblėjos naujienos**
5 **Suvažiavime priimti sprendimai, diskusijos**
6 **Klausos aparatų kompensavimas. Kas naujo?**

GESTŲ KALBOS VERTĖJAI

7 **Gestų kalbos vertimo perspektyvos**
7 **„Laisvės TV“ laidos bus prieinamos ir kurtiesiems**

MŪSŲ ŽMONĖS

8 **Italas nepabūgo šeimos kurti Lietuvoje**
10 **Girdinčioji lietuvė – EUD darbuotoja**
10 **LKD teisininkas: „Jaučiuosi tarsi grįžęs namo“**
11 **Projektas pakvietė kurčiuosius į kultūrines-pažintines keliones**

PASAULIO KURTIEJI

12 **Biologijos profesorės raginimas: mokykite kurčiuosius – jie gali padaryti viską**
13 **Kurčiųjų talentai. Negirdinti rašytoja Lia Bannikova**

SPORTAS

14 **Gegužės mėnesio Lietuvos kurčiųjų čempionatai**

MES IR VISUOMENĖ

15 **Šventė Panevėžio mokykloje subūrė kurčiuosius, miestiečius, politikus...**
16 **Vilniaus kurčiųjų rankdarbiai**

Trumpai APIE MUS

MENO ŠVENTĖ „ŠIRDŽIŲ VERSMĖ“. Tradicinė meno šventė „Širdžių versmė“ šiemet vyks Panevėžyje birželio 24 d. Ji prasidės 13 val. Panevėžio muzikiniame teatre (Nepriklausomybės a. 8).

„TYLIOJI PASAKA“ VĖL KVIEČIA STOVYKLAUTI. Lietuvos kurčiųjų jaunimo asociacija (LKJA) ir Lietuvos kurčiųjų draugija (LKD) organizuoja tradicinę kasmetinę stovyklą vaikams. Šiemet stovykla vyks liepos 24-30 d., jos tema - „Atrask save!“ Laukiami 10-17 metų vaikai, visi stovyklos vadovai kalbės gestų kalba! Organizatoriai kviečia pažiūrėti vaizdo įrašą iš stovyklavietės, įvertinti, kaip puikiai ten galima praleisti laiką, taip pat sužinoti, kaip registruotis. Nuoroda internete **https://www.facebook.com/lkjasociacija/**

KLAUSOS APARATŲ NAUDOTOJŲ DĖMESIUI! Bendrija PAGAVA siekia, kad už klausos aparatus būtų kompensuojama didesnė suma tiek vaikams, tiek suaugusiesiems, todėl jiems svarbu žinoti, kaip vyksta klausos aparatų pardavimas pagal naują tvarką ir ar ta tvarka jus tenkina. Bendrijai svarbi kiekvieno klausos aparato naudotojo nuomonė. Jeigu 2017 m. pirkote ar gavote kompensuojamus klausos aparatus, skambinkite tel. + 370 676 72 299 arba parašykite žinutę ir pasidalykite savo įspūdžiais bei patirtimi. Konfidencialumas garantuojamas!

LRT KULTŪROS KANALE - LAIDOS SU VERTIMU Į GESTŲ KALBĄ. Nuo birželio 17 d. per LRT Kultūros kanalą bus rodomos kartojamos laidos su vertimu į gestų kalbą: šeštadieniais 17 val. - „Stilius“; sekmadieniais 19.30 val. - „Klauskite daktaro“, 20.15 val. - „Nacionalinė paieškų tarnyba“.

GEIDŽIAMIAUSIA LRT LAIDA „KLAUSKITE DAKTARO“. Gegužės mėnesį Vilniaus apskrities gestų kalbos vertėjų centras kartu su Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centru organizavo apklausą „Kokias Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) transliuojamas laidas norėtumėte matyti su vertimu į lietuvių gestų kalbą?“ Į apklausos klausimus atsakė 208 asmenys. Apibendrinus gautus duomenis paaiškėjo, kad labiausiai pageidaujamas laidos „Klauskite daktaro“ vertimas. Antroje vietoje – laida „Panorama“, o toliau rikiavosi „Bėdų turgus“, „Teisė žinoti“ ir „Keliai. Mašinos. Žmonės.“ Didžioji dauguma atsakiusiųjų norėtų, kad visos transliuojamos laidos būtų verčiamos į gestų kalbą, užtikrinant visų skonius ir poreikius.

KURČIAS GIDAS LIETUVOS ŠVIETIMO ISTORIJOS MUZIEJUJE. Praeitais metais vyko Kauno kurčiųjų reabilitacijos centro ir Lietuvos švietimo istorijos muziejaus darbuotojų susitikimas. Buvo aptarta, kaip muziejų pritaikyti kurtiesiems, pasiūlyta įrengti skyrių apie kurčiųjų švietimo istoriją ir gestų kalbą. Taip pat buvo svarstoma galimybė gauti kurčiojo gido paslaugas. Džiugu, kad artimiausiu laiku kurčiųjų grupes pasitiks kurčias gidas Paulius Jurjonas, kuris gestų kalba papasakos apie Lietuvos švietimo istoriją.

UŽMEGZTAS BENDRADARBIAVIMAS SU BALTARUSIJA. Gegužės 31 d. Vilniaus apskrities gestų kalbos vertėjų centro atstovai dalijosi patirtimi su kolegomis kaimyninėje Baltarusijoje. Baltarusijoje visi gestų kalbos vertėjai yra kurčių tėvų vaikai. Todėl šios šalies gestų kalbos vertėjai ypač domėjosi Lietuvos vertėjų motyvacija studijuoti gestų kalbą, neturint jokių ryšių su kurčiųjų bendruomene. Baltarusijai dar prieš akis ilgas ir sunkus kelias steigiant gestų kalbos vertėjų etatus, kovojant už jų finansavimą, o svarbiausia – rengiant profesionalius vertėjus. Tačiau šioje šalyje jau teikiama gestų kalbos vertėjo paslauga 24 val. per parą. Ši paslauga teikiama tik Minske. Dirba 4 vertėjai pagal slankųjį grafiką.

TARPTAUTINĖ VAIKŲ GYNIMO DIENA SU BENDRIJA PAGAVA. Birželio 1 d. bendrija PAGAVA pakvietė savo narius į Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namus paminėti šios gražios šventės. Gausus būrys šeimų su mažosiomis atžalomis susirinko pabūti kartu ir apmąstyti, ką reikėtų nuveikti, kad mūsų vaikų gyvenimas būtų saugus. Bendrija džiaugiasi, kad šiame susitikime dalyvavo daug klausos negalią turinčių tėvų, auginančių kurčius ir neprigirdinčius vaikus.

Tėvų pageidavimu birželio 28 d. 17 val. bus organizuojamas susitikimas „Auginu klausos sutrikimą turintį vaiką“, skirtas jaunoms šeimoms, auginančioms kurčius ir neprigirdinčius vaikus.

LENKŲ KULTŪROS FESTIVALIS PANEVĖŽYJE. Birželio pirmąjį ekmadienį jau ketvirtą kartą Panevėžyje šėlo lenkų kultūros festivalis. Organizatorė - Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinė mokykla. Festivalyje dalyvavo apie 500 lenkų, atvykusių iš įvairių Lenkijos ir Latvijos miestų. Pasak mokyklos direktorės Danutės Kriščiūnienės,

toks festivalis - pats didžiausias mokyklos renginys, sujungiantis ne tik mokyklos ir kurčiųjų bendruomenių narius, bet sujudinantis ir visą miesto gyvenimą.

SKAITYMO GŪŽTOS SUARTINS KURČIUOSIUS IR GIRDINČIUS. Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka įgyvendina projektą „Sulėkime skaityti į gūžtas“, jame partnerių teisėmis dalyvauja ir Litorinos mokykla. Iki gruodžio 1 d. vyksiančio projekto tikslas – patraukliais renginiais ir edukacija ugdyti girdinčiųjų ir klausos negalios vaikų skaitymo įgūdžius, didinti skaitymo motyvaciją ir tarpusavio bendravimą. Projektui įgyvendinti buvo sukurti maži skaitymo klubai – gūžtos. Įvairių sausumoje gyvenančių gyvūnų vardais pasivadinusių gūžtų tarpe bus viena kitokia gūžta, pasirinkusi vandens gyventojų žuviukų pavadinimą. Taip norima parodyti, kad vienoje gūžtoje rinksis kitokie vaikai. Tačiau jie projekto metu neliks vieni, atvirkščiai, sulauks ypač daug dėmesio, nes dalyvaus įvairiuose edukaciniuose renginiuose kartu su girdinčiais bendraamžiais. Kad bendravimas būtų smagesnis, kurtieji supažindins savo naujuosius draugus su gimtosios lietuvių gestų kalbos pagrindais.

LKD RESPUBLIKINĖS VALDYBOS NARIAI APTARĖ GESTŲ KALBOS VERTĖJŲ SITUACIJĄ. Gegužės 22 d. Panevėžio kurčiųjų reabilitacijos centre vyko LKD Respublikinės valdybos darbo grupės, atsakingos už gestų kalbos vertėjus, susitikimas. Šiai darbo grupei priklauso A. Bražinskas, J. Pugačiauskienė ir A. Juciuvienė. Buvo diskutuojama apie Lietuvos gestų kalbos vertėjų situaciją, iškeltos problemos, svarstyti jų sprendimo būdai, kuriami ateities planai, kaip LKD galėtų prisidėti prie Lietuvos gestų kalbos vertėjų paslaugų kokybės gerinimo.

NEĮGALIŲJŲ REIKALŲ DEPARTAMENTE - DĖMESYS KURTIESIEMS. Birželio 5 d. Neįgaliųjų reikalų departamente įvyko susitikimas, kuriame buvo diskutuojama apie Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų vykdymą, teikiant paslaugas kurtiesiems. Susitikimo metu Neįgaliųjų reikalų departamento direktorė Asta Kandratavičienė apžvelgė šių projektų finansavimą ir teikiamas paslaugas. Susitikime dalyvavo ir kelių miestų bei rajonų savivaldybių atstovai. Jie išreiškė savo požiūrį į nevyriausybinių organizacijų vykdomus projektus, nurodė kylančias problemas ir klausimus. Tarė žodį ir neįgaliųjų organizacijų atstovai. Jie pabrėžė, jog kurtieji susiduria su dėl negalios specifikos kylančiomis problemomis, į kurias reikėtų atsižvelgti. Buvo diskutuojama, kaip susidoroti su iškylančiais nesklandumais ir kokie numatomi abipusiškai tinkami kompromisai.

SUJUDIMAS DĖL SPORTO ĮSTATYMO. Dar kovo mėnesį vidaus reikalų ministras Eimutis Misiūnas Seimui pristatė naujos redakcijos Kūno kultūros ir sporto įstatymo projektą. Gegužės 17 d. Seimo Žmogaus teisių komiteto narys judėjimo negalią turintis Justas Džiugelis išplatino žiniasklaidai savo pranešimą, kuriame teigė, kad pagal Kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo projektą Pasaulio neįgaliųjų žaidynių dalyviai visiškai netektų valstybės paramos ir būtų ketvirtadaliu mažinama karjerą baigusių negalią turinčių sportininkų renta. Šios pataisos ne tik diskriminuoja neįgaliuosius, bet ir prieštarauja Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijai, kurią Lietuva yra ratifikavusi. Rentos mažėtų visiems didelio meistriškumo sportininkams, bet labiausiai – neįgaliesiems. Tačiau prezidentės, Seimo pirmininko ir daugelio politikų nuomone, rentos turi būti vienodos. Naujojo sporto įstatymo projekte yra ir daugiau ginčytinų nuostatų. Todėl Kūno kultūros ir sporto įstatymo projekto svarstymas atidėtas iki šių metų rudens.

ATSISVEIKINAME IKI RUDENS. Mieli skaitytojai, informuojame, kad kitas „Akiračio“ numeris pasirodys rugsėjo mėnesį. Visiems savo bičiuliams linkime gerai pailsėti, patirti kuo daugiau nuostabių akimirkų. Iki susitikimo rudenį! •

Tegyvuoja rankdarbiai!

Dalia PETKŪNIENĖ

Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centras (VKRC) rūpinasi savo nariais. Centras organizuoja įvairius būrelius, kuriuose kurtieji galėtų save realizuoti ar prasmingai praleisti laisvalaikį.

Šį kartą pristatome rankdarbių būrelį. Rankdarbių dirbtuvėlė atvira visiems, kurie mėgsta kurti rankdarbius ar nori to išmokti. Būrelio vadovė Rita Nausėdienė – patyrusi ir energinga mokytoja. Technologijų specialybę bei mokytojo kvalifikaciją R. Nausėdienė įgijo prieš 18 metų Lietuvos edukologijos universitete. Ir lygiai tiek pat metų ji dirba Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centre darbų mokytoja.

Rankdarbių užsiėmimams VKRC R. Nausėdienė vadovauja jau pusantrų metų. Vadovė puikiai bendrauja lietuvių ir lietuvių gestų kalbomis. Ji myli savo darbą ir sugeba perteikti žinias. Todėl rankdarbių būrelis ligi šiol gyvuoja.

Dirbtuvėlių veikla įvairi: vilnos vėlimas (kaišymas), keramika, tapyba ant šilko, kalėdiniai vainikai, japoniški kimekomi kamuoliukai, siuvinėjimas kryželiu. Kiekviena veikla dažniausiai trunka savaitę. Tarkim, vieną savaitę, trečiadienį ir penktadienį, veliama vilna, kitą - gaminami keramikos dirbiniai, o dar kitą – tapyba ant šilko ir t. t.

Tiesa, būrelio nariai kasmet dalyvauja prezidentūros rūmų kiemelyje rengiamoje tradicinėje Kalėdų mugėje, kurią globoja prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Tad raginame kurčiuosius neleisti laiko veltui, o atvykti į VKRC ir įgyvendinti savo idėjas, pasidžiaugti savo gebėjimais, pabendrauti.

Rankdarbių būrelio vadovė R. Nausėdienė laukia jūsų trečiadieniais ir penktadieniais nuo 13 val. iki 17 valandos.

Rankdarbių paroda – 16 puslapyje.

EUD Generalinės asamblėjos naujienos

Gegužės 20-21 d. Maltos sostinėje Valetoje vyko Europos kurčiųjų asociacijos (EUD) Generalinė asamblėja. Joje Lietuvai atstovavo LKD prezidentas Vytautas Pivoras ir viceprezidentas Kęstutis Vaišnora.

Rasa BUIKAUSKAITĖ

„Visa suvažiavimo programa truko keturias dienas, – pasakojo V. Pivoras.- Prieš EUD asamblėją iš 26 Europos šalių atvykę delegatai rinkosi į dviejų dienų seminarą, organizuotą EUD ir Maltos kurčiųjų asociacijos.“ Šis seminaras sutelkė dalyvių dėmesį į skirtingus Europos socialinės politikos aspektus, buvo diskutuojama ne tik apie gestų kalbų statusą Europoje, bet ir kurčiųjų politikos bei įdarbinimo problemas įvairiose šalyse bei lyčių lygybę.

Seminare buvo dalytasi idėjomis ir įvairių šalių patirtimi. Mūsų šalies delegatams labiausiai įsiminė buvusios Europos gestų kalbos vertėjų asociacijos pirmininkės Mayos de Wit pranešimas, kuriame ji pristatė gestų kalbos vertėjų padėtį skirtingose Europos šalyse. „Galime didžiuotis, jog Lietuvoje situacija yra palyginti gera – bendroje Europos šalių statistikoje esame maždaug per vidurį. Šioje srityje per pastaruosius metus daug pasiekėme“, – teigė K. Vaišnora. Šiemet, atsižvelgiant į pastarųjų metų socialinę situaciją, daug dėmesio buvo skirta kurčiųjų pabėgėlių iš Sirijos integracijai Europoje: svarstyta, kaip suteikti jiems tinkamas pagalbos priemones ir užtikrinti teigiamą socialinę aplinką. Seminare daug dėmesio buvo skirta ir šių metų asamblėjai vadovaujančios Maltos kurčiųjų draugijos bei kurčiųjų politikos situacijai.

Malta, kaip šių metų EUD narių susirinkimo centras, buvo pasirinkta neatsitiktinai – ši šalis kartu su kitomis dviem valstybėmis šiuo metu pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai. Tokiu būdu Maltos kurtieji simboliškai ir buvo pasveikinti su dideliu pasiekimu – 2016 m. Maltos gestų kalba buvo oficialiai pripažinta šalies parlamente. „Tai didžiulis pasiekimas šaliai, kurioje gyvena vos 250 klausos negalios asmenų, iš jų – maždaug 150 gestakalbių. Malta yra didelio atkaklumo bei pasiekimų pavyzdys ne tik Europos, bet ir pasaulio kurčiųjų bendruomenėms“, – džiaugėsi K. Vaišnora.

Šių metų EUD asamblėjoje vyko rinkimai. Organizacijos prezidentu antrai kadencijai išrinktas suomis Markku Jokinenas. Jis buvo vienintelis kandidatas į šias pareigas. Išrinktas jis teigė, jog tai bus jau paskutinė jo kadencija. Tarybos nariais tapo vengras dr. Gergely Tapolczai, švedė Louise Lolo Danielsson, graikė Sofia Isari ir vokietis Danielis Biuteris. „Džiugu, kad šiemet EUD taryboje įgyvendintas lyčių lygybės principas – organizacijoje sprendimus priiminės po lygiai moterų ir vyrų“, – šypsosi Lietuvos delegatai.

Europos kurčiųjų organizacijų delegatai patvirtino 2016 metų EUD veiklos ataskaitą ir naują nario mokesčio sistemą. Nuo 2018 m. kiekviena valstybė- EUD narė mokės 2100 eurų metinį nario mokestį, o 2020 m. jis kils iki 2200 eurų. Buvo pristatyti ir EUD darbuotojų nuveikti darbai, taip pat finansinė bei išorinio vertintojo ataskaitos. Lietuvos delegatai stebisi EUD vykdoma patikros sistema: ten nėra revizijos komisijos, finansinius organizacijos reikalus tvarko vidinis auditas, o organizacijai įvertinti yra samdomas kviestinis specialistas, turintis atitinkamą išsilavinimą bei gerai išmanantis EUD sistemą. Šis vertintojas pristato ne tik finansinį, bet ir veiklos, darbo procesų, rezultatų vertinimą ir pateikia išvadas. „Stebėjomės, kaip pagarbiai ir mandagiai atliekamas šis įvertinimas. Stengiamasi ne kabintis prie klaidų, o pabrėžti ir pagirti organizacijos pasiekimus. Kviestinė vertintoja airė teigė, kad EUD komandos atliekamas darbas yra kur kas vertingesnis už gaunamą finansavimą ir negali būti įvertintas pinigais, todėl visi turime juos palaikyti ir skatinti dirbti toliau. Tai nuostabus ir motyvuojantis požiūris“, – kalbėjo V. Pivoras.

EUD Generalinėje asamblėjoje Lietuvai atstovavo Lietuvos kurčiųjų draugijos prezidentas V. Pivoras (dešinėje) ir viceprezidentas K. Vaišnora.

Šiais metais Generalinėje asamblėjoje buvo akcentuojamas dėmesys kurčiųjų jaunimui. Pabrėžtinai buvo prašoma kiekvienos šalies delegatų, kurie yra savo šalies kurčiųjų bendruomenių lyderiai, dirbti su jaunais kurčiaisiais, skatinti juos, motyvuoti, dalytis patirtimi. Tai yra žmonės, kurie ateityje pakeis dabartinius lyderius, taigi darbas su jaunimu – nepaprastai svarbi investicija. Buvo pasidžiaugta ir stipria mūsų šalies jaunimo asociacija. Taip pat galime didžiuotis, jog EUD vadovai pastebėjo ir K. Vaišnorą, pristatydami jį kaip pavyzdį – mūsų šalies kurčiųjų draugijos viceprezidentas yra jauniausias iš visos Europos kurčiųjų draugijų vadovų.

Nepamiršti ir vyresnieji, senjorai: buvo svarstoma, kaip efektyviai užtikrinti jų poreikių įgyvendinimą. Nemažai kalbėta ir apie pastangas keisti pasaulio požiūrį į kurtumą – norima pristatyti jį ne kaip negalią, o kaip kultūrinę mažumą, kurios centras – gestų kalba. Dėl to svarstoma keisti pasaulyje priimtą kurtumo ženklą – išryškinti ne perbrauktą ausį, o gestų kalbą. Norima įdiegti požiūrį, kad kurčiojo identiteto pagrindas nėra klausos neturėjimas, o gestų kalba, todėl kurčiaisiais save gali identifikuoti ne tik asmenys, kurie visai negirdi, bet ir neprigirdintys, apkurtę ar kochlearinius implantus nešiojantys žmonės – tik svarbu, kad jie kalbėtų gestų kalba.

Lietuvos delegatai Maltos sostinėje turėjo galimybę ne tik įgyti naujos patirties bei žinių, bet ir pabendrauti su kitų šalių kurčiųjų draugijų atstovais vakaronėse. V. Pivoras ir K. Vaišnora susipažino su EUD dirbančia lietuve Martyna Balčiūnaite, apie kurią straipsnį galite skaityti šiame „Akiračio“ numeryje!

Kitais metais EUD asamblėja, planuojama, kelsis į Bulgariją, o Lietuvos atstovai pokalbio pabaigoje pasidalijo slaptu planu – po ketverių metų į EUD tarybą siūlyti lietuvį Arūną Bražinską. Jis turi nepaprastai daug tarptautinės patirties ir yra gerai žinomas tarp Europos kurčiųjų, tad būtų puiki kandidatūra, teigiamai reprezentuojanti Lietuvą. Tikimės, kad šis slaptas planas virs tikrove! •

Suvažiavime priimti sprendimai, diskusijos

LKD Respublikinės valdybos nariai.

Birželio 2 d. vyko Lietuvos kurčiųjų draugijos (LKD) suvažiavimas. Jame priimti sprendimai suteiks nemažų pokyčių draugijos veikloje.

LKD inf.

Ataskaitų tvirtinimas. LKD suvažiavimui vadovavo Lietuvos gestų kalbos vertėjų asociacijos (LGKVA) prezidentė Ramunė Leonavičienė ir buvusi LKD prezidento pavaduotoja Vanda Vaitkutė. Balsų skaičiavimo komisijos nariai - Vida Eskertienė, Remi-gijus Mykolas Balaišis ir jos pirmininkas – Arūnas Kubaitis. Suvažiavimo sekretorė - Rasa Buikauskaitė.

Suvažiavimo pradžioje buvo apžvelgtas LKD darbas 2016 m. LKD prezidentas Vytautas Pivoras ir viceprezidentas Kęstutis Vaišnora pristatė išsamią to laikotarpio LKD veiklos ataskaitą. Ji parodė, kad LKD praėjusiais metais nuveikė išties daug darbų, ataskaitą delegatai patvirtino.

Paskui delegatus domino klausimai, susiję su draugijos narių statistika, taip pat kas 2016 metais buvo nuveikta, gerinant pastato Šv. Kazimiero g. 3 būklę. Po veiklos ataskaitos savo patikrinimų rezultatus pristatė ir LKD Revizijos komisija. Ji, nors ir rado pažeidimų, didesnių priekaištų draugijos veiklai neturėjo ir akcentavo, kad nė vienas centas iš LKD nebuvo pavogtas. Delegatai LKD Revizijos komisijos ataskaitą patvirtino.

Suvažiavimui pirmininkavo V. Vaitkutė ir R. Leonavičienė.

Svarstyti klausimai. Antroji suvažiavimo dalis buvo intensyvesnė – papietavus vyko naujojo LKD logotipo rinkimai, buvo svarstomas nario kortelių atnaujinimo klausimas. Po ilgų diskusijų ir išsiskyrusių delegatų nuomonių buvo priimtas sprendimas – patvirtintas naujojo LKD logotipo eskizas ir idėja, kuri dar bus tobulinama. Logotipo autorius - LKD narys Linas Miskelis.

Nuspręsta popierines nario korteles pakeisti plastikinėmis ir sukurti modernią LKD narių duomenų bazę. Šie pokyčiai įsigalios nuo 2018 m., tad kiti metai galės būti vadinami Lietuvos kurčiųjų draugijos atsinaujinimo metais.

Sudarytas ir 2017 m. LKD rezervinis lėšų paskirstymo planas, kuris sulaukė diskusijų. Delegatų patvirtintame plane – puiki žinia bendruomenei: šiemet numatyta nemaža suma LKD pastato Šv. Kazimiero g. 3 remontui!

Jau anksčiau buvo kalbama, kad reikia didinti LKD nario mokestį. Šiemet šis klausimas buvo iškeltas ir suvažiavime. Pasiūlyta metinį nario mokestį didinti iki 5 eurų. Šis pasiūlymas daliai delegatų atrodė tinkamas, tačiau buvo diskutuojama dėl narių iš mažesnių miestelių ir senjorų. Patirtis rodo, kad jiems gali būti gerokai per didelė suma, ir jie neišgalės mokėti. Delegatai taip pat prašė atsižvelgti į bendruomenės narių poreikius ir miestų kurčiųjų organizacijose rengti įdomius, naudingus renginius ir veiklas. Tuomet nariams neturėtų kilti klausimų, už ką jie moka nario mokestį, galbūt net sutiktų mokėti daugiau. Diskusijoms pasibaigus nubalsuota, kad nuo 2018-ųjų LKD nario mokestis kyla iki 5 eurų, o kiekvieno miesto organizacijos turės sukurti sistemas, kaip padėti savo nariams, kurie negali mokėti tokio dydžio mokesčio. →

Daugiau nei 30 suvažiavimo delegatų sprendė svarbius LKD klausimus.

LKD prezidentas V. Pivoras ir viceprezidentas K. Vaišnora pristatė organizacijos 2016 m. veiklos ataskaitą, kurią delegatai patvirtino.

Suvažiavime taip pat priimti kiti sprendimai: nutarta leisti LKD įsigyti automobilį veiklai vykdyti, patvirtinta, kad nuo šiol LKD rinkimų suvažiavimai vyks 2 dienas – pirmasis jų vyks jau kitais metais Kaune!

Buvo teiktas pasiūlymas kompensuoti R. M. Balaišio išlaidas, kurias jis patyrė po praėjusių metų suvažiavimo. Jis kreipėsi į teisininkus, kai kilo neaiškumų dėl įvykusio balsavimo pastato klausimu. Tuomet gautos išvados į dienos šviesą iškėlė nemažai svarbių LKD problemų, todėl draugijos vadovai yra dėkingi R. M. Balaišiui už iniciatyvą. Tačiau suvažiavimo delegatai nepriėmė sprendimo kompensuoti patirtas išlaidas.

Nepritarta ir pasiūlymui išrinkti du naujus Respublikinės valdybos narius, nes šios vietos, išėjus buvusiai LKD prezidentei ir dar vienam valdybos nariui, liko tuščios. Nuspręsta laukti kitų metų rinkimų, tuomet bus renkama nauja Respublikinė valdyba, iki to laiko leista LKD valdybai dirbti su 12 narių.

Padėkos. Suvažiavimo metu delegatai išsakė nuoširdžias padėkas ir stiprų palaikymą LKD prezidentui bei jo komandai. „Mes jaučiame, jog mūsų nuomonė yra išklausoma ir svarbi. Už tai norime pasakyti labai ačiū LKD vadovams, kurie per pastaruosius dvejus metus jau nuveikė nemažai svarbių darbų. Sutinkame, kad klysti – žmogiška, tačiau svarbiausia – mokėti ir vėl pakilti, nepavargti nuo problemų ir nepasiduoti. Kartu dirbdami mes pasieksime dar daugiau - tikime tuo“, – kalbėjo didžiųjų miestų kurčiųjų reabilitacijos centrų vadovės.

Padėkos žodžiai skriejo ir iš draugijos vadovų – V. Pivoro ir K. Vaišnoros – buvo dėkojama visiems, prisidėjusiems prie suvažiavimo organizavimo, įteiktos gėlės suvažiavimo pirmininkėms. Taip pat V. Pivoras ir K. Vaišnora parodė savo stiprią vienybę, vienas kitam padėkodami už

LKD Revizijos komisijos pirmininkė A. Šimkuvienė didelių priekaištų draugijos veiklai neturėjo.

bendradarbiavimą ir palaikymą ir sunkiu, ir džiaugsmingu metu. Parodyta, kad efektyviam LKD darbui užtikrinti yra labai svarbi vienybė ne tik organizacijos viduje, bet ir tarp jos narių – visų Lietuvos kurčiųjų. Juk kaip ir pasakyta – kartu mes galime daugiau! •

Klausos aparatų kompensavimas. Kas naujo?

Birželio 1 d. Lietuvos šeimų, auginančių kurčius ir neprigirdinčius vaikus, bendrija PAGAVA inicijavo dar vieną pasitarimą dėl klausos aparatų kompensavimo tvarkos bei kompensuojamos sumos dydžio.

PAGAVOS inf.

Buvo aptarta nuo 2017 m. įsigaliojusi klausos aparatų kompensavimo tvarka, akcentuotos pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria pacientai – per maža kompensuojama suma, dėl neaiškių priežasčių susidariusios eilės ir tai, kad neliko žadėtos galimybės išsirinkti bet kurio gamintojo norimą ir tinkamą klausos aparatą. Klausos aparatais prekiaujančių įmonių atstovai tvirtino, kad už tokią mažą kompensuojamą sumą jie negali pasiūlyti net pačių paprasčiausių klausos aparatų.

PAGAVA pasidalijo informacija, kad gegužės 29 d. sveikatos apsaugos ministras pasirašė įsakymą dėl darbo grupės sudarymo. Ji peržiūrės klausos aparatų kompensavimo tvarką bei kainas. Todėl tikėtina, kad bus parengti tinkami pasiūlymai, ir kompensuojama suma padidės. Manome, kad ateityje visos klausos aparatais prekiaujančios įmonės galės pasiūlyti klausos aparatų tiek vaikams, tiek suaugusiesiems, taip sudarydamos sveiką tarpusavio konkurenciją.

Susitikime, kuris vyko Vilniaus miesto savivaldybėje, dalyvavo bendrijos PAGAVA, Valstybinės ligonių kasos, Neįgaliųjų reikalų departamento, Lygių galimybių kontrolieriaus institucijų, Lietuvos kochlearinių implantų naudotojų asociacijos, Lietuvos kurčiųjų draugijos bei Lietuvoje klausos aparatais prekiaujančių įmonių atstovai. Labai gaila, kad į susitikimą neatvyko Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai, kurių vaidmuo yra itin svarbus siekiant pokyčių.

Bendrija PAGAVA įsipareigojo suorganizuoti panašų pasitarimą rudenį, kai SAM sudaryta darbo grupė atliks tyrimą ir pateiks reikšmingų pasiūlymų, susijusių su klausos aparatų kompensavimo tvarkos keitimu. •

Gestų kalbos vertimo perspektyvos

Gegužės 26 d. Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto salėje vyko konferencija „Gestų kalbos vertimo perspektyvos“. Tradiciškai konferencijos pradžioje buvo pristatytos metinės Lietuvių gestų kalbos vertėjų asociacijos (LGKVA) ir Revizijos komisijos ataskaitos.

Parengta pagal LGKVA informaciją

Konferencijos viešnia Neįgaliųjų reikalų departamento vyriausioji specialistė R. Grigaliūnienė įteikė LGKVA prezidentei R. Leonavičienei (kairėje) padėkos raštą už bendradarbiavimą ir džiaugėsi jos nuoširdžiu darbu.

Paskui buvo svarstomi kiti klausimai. Vienas pagrindinių – kandidato tvirtinimas į laisvą LGKVA valdybos nario vietą. Į ją pretendavo Vilniaus apskrities gestų kalbos vertėjų centro direktorė Danguolė Dragūnienė. Konferencijoje dalyvavę asociacijos nariai jos kandidatūros nepatvirtino.

Buvo perskaityta įdomių pranešimų. Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto dekanė Vaiva Juškienė apžvelgė vertėjų rengimo specialybės istoriją ir pristatė naujus iššūkius rengiant vertėjus. Įdomia, dar niekam negirdėta informacija–tyrimu pasidalijo Kauno apskrities gestų kalbos vertėjų centro vertėja Justina Naujokaitytė. Tyrimą „Vertėjų subjektyvi gerovė“ ji atliko kartu su kolege studente Agne Lėlyte. Tyrimui buvo taikomas kokybinis metodas, apklausti devyni Kauno ir Šiaulių apskričių gestų kalbos vertėjai. Tyrimo rezultatai džiugino, nes veiksnių, neigiamai veikiančių vertėjo darbo gerovę, yra mažiau nei tų, kurie veikia teigiamai.

Klaipėdos apskrities gestų kalbos vertėjų centro vertėja Rita Navitskė ir Kauno apskrities gestų kalbos vertėjas-konsultantas Arnoldas Matulis kalbėjo apie gestų kalbos vertimo strategiją. Pranešimo metu buvo teigiama, kad kurčiasis vertėjas yra „maitintojas“ girdinčiam vertėjui, o kartu dirbdami jie gali pasiekti labai daug. Mintį papildė ir Klaipėdos kurčiųjų jaunimo asociacijos laikinoji prezidentė Nina Šamakova – ji pristatė dvi naujas sąvokas – tai intralingvistika ir interlingvistika – bei jų apibrėžimus. Intralingvistika - tai paprasčiausias vertimas, kai girdintys vertėjai verčia kurtiesiems. Interlingvistika – tai ne tik kalba, bet ir kultūra, pažinimas, gyvenimo būdas. Tai kurčiasis vertėjas, kuris galėtų versti kurčneregiams, taikant pirštų abėcėlę, ar silpnaregiams sėdint arti vienas prieš kitą. Kurčiasis vertėjas tokiose situacijose perteiktų informaciją kokybiškiau ir aiškiau. Dėl to požiūris į kurčiąjį vertėją turėtų keistis ir vis dažniau jis turėtų būti pasitelktas verčiant. Kurtieji vertėjai su šia informacija susipažino šiais metais Kaune vykusioje Europos gestų kalbos vertėjų forumo pavasario mokykloje, skirtoje kurtiems vertėjams (EFSLI Di). Vienas pagrindinių EFSLI Di pavasario mokyklos organizatorių Lietuvoje buvo Kauno apskrities gestų kalbos vertėjų centro direktoriaus pavaduotojas, LKD valdybos narys Arūnas Bražinskas. Jis supažindino su darbo grupe, be kurios nebūtų visa tai įvykę, ir EFSLI Di veikla.

LKD viceprezidentas Kęstutis Vaišnora pristatė pranešimą „Gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo sistema Lietuvoje: ateitis dabartyje“. Jis kalbėjo apie Maltoje vykusioje Europos kurčiųjų asociacijos (EUD) konferencijoje pristatytas programas, susijusias su gestų kalba. Viceprezidentas pastebėjo, kad dar mokydamiesi būsimi vertėjai jau pradeda dirbti vertėjų centre. Maltos konferencijos metu buvo iškeltas klausimas: „Ar studentas, neturintis vertėjo diplomo, gali teikti profesionalias paslaugas?“ Anot viceprezidento, konferencijose, kurios vyksta Seime, turėtų versti profesionalus vertėjas, nes blogai verčiant gali susidaryti nuomonė, kad neaiškios mintys yra kurčiojo, o ne prastas vertėjo vertimas. Jis sakė, kad Lietuvoje gestų kalba turi būti sunorminta. Žinoma, kad geriausios vertimo paslaugos teikiamos Švedijoje dėl to, kad ten gestų kalba yra sunorminta.

Konferencijos pabaigoje LGKVA asociacijos prezidentė R. Leonavičienė pateikė kelias ištraukas iš jai dovanotos pačios autorės Maya de Wit knygos „Europos gestų kalbos vertėjai, 2016 m. įžvalgos“. Prezidentė nusiteikusi pozityviai: „Reikia pasidžiaugti, nes pagal gestų kalbos pripažinimą esame treti Europoje, o tai reiškia, kad savo laiku Lietuvos kurčiųjų draugija padarė labai didelį darbą. Mažiausiai uždirbančių vertėjų sąraše mūsų net nėra – vadinasi, nėra taip blogai.“ •

„Laisvės TV“ laidos bus prieinamos ir kurtiesiems

Birželio 5 d. įvyko susitikimas su Lietuvos neįgaliųjų forumo (LNF) ir „Laisvės TV“ atstovais. Jame buvo derinama, kaip efektyviai pritaikyti šios televizijos laidas kurtiesiems. Susitarta, jog laidos bus subtitruojamos, o A. Tapino laida „Laikykitės ten“ – ir verčiama į gestų kalbą.

LKD inf.

Iniciatyvą pritaikyti laidą kurtiesiems parodė „Laisvės TV“ ir LNF atstovai. Lietuvos kurčiųjų draugija bei Lietuvos gestų kalbos vertėjų asociacija sutiko prisidėti prie šio pasiūlymo. Tad šių keturių organizacijų susitikime buvo diskutuojama, kaip šios televizijos laidas pritaikyti kurčiųjų poreikiams, taip pat buvo ieškoma būdų, kaip efektyviai organizuoti darbą.

Planuojama laidos vertimą į gestų kalbą patikėti Lietuvių gestų kalbos vertėjų asociacijai, o subtitravimo darbus – VU Kauno humanitarinio fakulteto audiovizualinio vertimo studentams. LKD prezidentas Vytautas Pivoras įžvelgia visapusę šio bendradarbiavimo naudą – ne tik kurtieji gaus priėjimą prie politinių aktualijų ir kitos svarbios Lietuvai informacijos, bet ir bus leidžiama tobulėti gestų kalbos vertėjams bei studentams.

„Laisvės TV“ – tai žmonių remiama televizija, kurios laidos transliuojamos tik „YouTube“ platformoje. Ši televizija deklaruoja visišką nepriklausomybę nuo įvairios propagandos. Joje rodomos laidos: linksma ir ironiška „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“, pozityvios istorijos apie paprastus žmones „Mūsų mažos pergalės“ ir kitos. Televiziją įkūrė Lietuvos žurnalistas ir visuomenininkas Andrius Tapinas. •

Italas nepabūgo šeimos kurti Lietuvoje

Panevėžietė Otilija Kolodenskytė su savo širdies draugu – Milano kurčiųjų futbolo klubo „Real e Non Solo" nariu Salvatore Di Fazio prieš dvejus metus šeimos lizdą pradėjo kurti Lietuvoje.

Kas lėmė tokį dviejų jaunų ir perspektyvių žmonių sprendimą, kai lietuviai vis nenumaldomai emigruoja į ekonomiškai stipresnes šalis? Be to, jie abudu jau buvo patyrę gyvenimo pranašumų kitose šalyse. Otilija aplankė daugelį Europos šalių, septynerius metus gyveno ir dirbo Briugėje (Belgija), pusė metų - Turine (Italija). Salvatore taip pat yra išmaišęs visą Europą, Ameriką ir net Tolimuosius Rytus.

Laima LAPĖNIENĖ

Jausmai gimė palengva

Skaitytojams priminsime, kad Otilija 2016 m. lapkritį pradėjo dirbti Panevėžio kurčiųjų reabilitacijos centre dienos užimtumo organizatore, o nuo šių metų dirba asmenine asistente. Ji yra baigusi Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų mokyklą, Kauno taikomosios dalės mokykloje įgijo kompiuterinės leidybos maketuotojo specialybę ir vidurinį išsilavinimą, o Panevėžio kolegijoje baigė buhalterinės apskaitos studijas. Gyvendama Briugėje ji dirbo spaustuvėje bei buvo savanore kurčių ir Coda (kurčių tėvų vaikų) grupėje ,,Delfinukai." Ji organizavo renginius, rūpinosi jų reklama ir finansavimu.

Kas nutiko, kad turėdama gerą darbą ir mėgstamą veiklą Belgijoje ji grįžo į Lietuvą? Į tai Otilija atsakė labai paprastai: jai ir jos belgui draugui pasukus skirtingais gyvenimo keliais, nebebuvo prasmės ten likti. Tačiau po tokio sprendimo gyvenimas nesustojo vietoje. 2014 m. nuvyko į Bulgarijoje vykusį Europos kurčiųjų salės futbolo čempionatą ir ten mergina susipažino su Italijos kurčiųjų rinktinės vartininku S. Di Fazio – vyru, su kuriuo dabar sieja savo gyvenimą ir ateitį.

Tiesa, tiek Otilija, tiek Salvatore prisipažino, jog tai nebuvo meilė iš pirmo žvilgsnio – jausmai gimė palengva. Tąsyk jie tik persimetė keliomis frazėmis, ir tiek. Po čempionato mergina sutiktą vaikiną per feisbuką pasikvietė į draugus. Tačiau gerą pusmetį, be vienas kito nuotraukų ,,palaikinimo," jiedu nebendravo. Vėliau Salvatore Otilijai parašė ,,Labas". O 2015 m. gegužės 11-osios vakarą ir 12 dienos naktį jis sako atsiminsiąs visą gyvenimą. Tąsyk jiedu susirašinėjo iki pat vidurnakčio, o 12 valandą nakties feisbuko paskyroje pasirodė žinutė, jog tą dieną yra Otilijos gimtadienis. Nuo tada, kai Salvatore pasveikino merginą su gimtadieniu, jų bendravimas ėmė intensyvėti. Prasidėjo susirašinėjimai, pokalbiai per skaipą. ,,Taip gimė meilė",- šypsodamasis sakė vaikinas.

Pasmalsavus, kuo gi jam neįtiko italės moterys, kad jis pamilo ir šeimą ruošiasi kurti su lietuvaite, Salvatore sakė, jog dauguma italių yra labai išdidžios ir elgiasi įžūliai. Jos nori tik keliauti ir linksmintis. Dažnai sako: kai prisilinksminsiu iki soties, tada kursiu šeimą. ,,Tačiau ,,atsilinksmina" dažniausiai jau būdamos keturiasdešimties, o tai jau šiek tiek vėlokas laikas šeimai", – su lengva ironija juokėsi vaikinas. Jis prisipažino, kad Otilija iš daugelio merginų išsiskyrė ne tik grožiu, bet ir draugiškumu, nuoširdumu, paprastumu bei protu.

Sprendimą priėmė ne iš karto

Jauna pora prisipažino, jog sprendimas kurti savo gyvenimą Lietuvoje taip pat gimė ne iš karto. Iš pradžių tokios minties nebuvo. Matydamas, kad jų santykiai tvirtėja, ir jie vis labiau nori būti kartu, Salvatore 2015 m. rudenį pakvietė mylimąją pas save į Turiną. Tikėjosi, kad jai pavyks rasti darbą, ir jie galės toliau planuoti gyvenimą. Vaikinas sakė pusę metų labai intensyviai ieškojęs Otilijai darbo, kol suvokė, kad rasti nepavyks. Jis kreipėsi į daugelį rimtų įmonių vadovų bei savo pažįstamus verslininkus, tačiau visi darbdaviai sakė tą patį: ieškančiųjų sąrašas labai ilgas, o Otilija jame yra paskutinė. Į pasiūlymus dirbti valytoja vaikinas sakė reagavęs labai skaudžiai. ,,Negalėjau priimti minties, kad protinga, išsilavinusi, ne vieną diplomą turinti mergina bus nugrūsta plauti tualetų", – prisiminė Salvatore.

Jis prisipažino, jog per atostogas atvykęs su Otilija į Lietuvą labai rimtai domėjosi įsidarbinimo, būsto įsigijimo galimybėmis, valstybės įstatymais. Išsiaiškino, kad darbą galima gauti, butai nėra labai brangūs, yra galimybė paimti paskolą. Jų atostogų laikotarpiu Panevėžyje vyko miesto gimtadienio šventė. Vaikinui patiko tiek miestas, tiek visa aplinka. Tąsyk, dar nesvarstė sprendimo dėl gyvenimo Lietuvoje. Salvatore grįžtant į Turiną lyg tarp kitko pasakė, „jog jis niekada nesutiksiąs, kad Otilija Italijoje plautų tualetus, tada jau geriau gyventi Lietuvoje". Mergina, tokį jo pasakymą priėmė tik kaip pokštą.

Didžiausia problema – įtikinti tėvus

Grįžus į Italiją įvykius paspartino žinia, kad Salvatore darbovietei („Fiat" automobilių atstovybė) gresia bankrotas ir numatyta atleisti net 60 darbuotojų. Išeisiantiems savo noru darbdavys siūlė solidžią kompensaciją. Tai paskatino vaikiną jau labai rimtai susimąstyti apie galimybę kurti gyvenimą Lietuvoje. Jis ta mintimi pasidalijo su Otilija, o ji negalėjo patikėti, kad Salvatore galėtų ryžtis tokiam žingsniui. Kartu apsvarstę visus minusus ir pliusus, jie galutinai priėmė sprendimą vykti į Lietuvą. Tada, anot Salvatore, teko susidurti su pačia didžiausia problema – įtikinti tėvus, nes jiems, tikriems siciliečiams, šeima yra šventas ir pats svarbiausias dalykas gyvenime. Vaikinas aiškino, jog dirbdamas vienas jis nepajėgsiąs išlaikyti šeimos. Tėvai atkalbinėjo,

Salvatore gyvenime svarbią vietą užima futbolas. Jis yra Milano kurčiųjų salės futbolo klubo ,,Real e non solo" narys.

siūlė savo pagalbą. Jiems buvo baisu, kad sūnus pats atsižada turimo darbo ir išvyks į jiems visai nepažįstamą šalį. Tačiau Salvatore ramino tėvus, kad išvykdamas su mylimąja į jos tėvynę jis neatsižada tėvų ir prisiima visą atsakomybę už savo sprendimą. Pasak vaikino, tėvai sutiko išleisti tik išgirdę paskutinį argumentą: juk jūs tik tada būsite laimingi, kai matysite laimingą sūnų.

Trumpai apie Salvatore gyvenimą Italijoje

Pasidomėjus, ar Salvatore gimė kurčiųjų šeimoje, jis sakė, kad jo šeimoje ir giminėje niekada nėra buvę kurčių žmonių. Dėl jo klausos negalios yra dvi versijos: pirmoji – tai gimdymo metu gydytojo netinkamai paimta kūdikio galvutė ir taip pažeistas klausos nervas, o kita – jog kūdikystėje susirgus ir esant aukštai temperatūrai jam galėję trūkti ausų būgneliai. Sūnaus kurtumą tėvai pastebėjo, kai jam buvo vieni metukai. Jiems, kurie niekada nebuvo susidūrę su kurčiais žmonėmis, nieko nežinojo apie tokio vaiko auginimą ir ugdymą, tai buvo didžiulis šokas. Motiną apėmė visiška neviltis ir depresija. Ji kankinosi nežinodama, kokia ateitis laukia jos vaiko. Tik iš gydytojų gavę informacijos, kad Sicilijoje yra kurčiųjų mokyklos, tėvai šiek tiek aprimo. Nuo 2,5 iki 5 metų Salvatore buvo mokomas žodinės kalbos viename iš Sicilijos vienuolynų, kur įkurta kurčiųjų mokykla. Vienuolės motiną guodė ir ramino, kad ugdomas vaikas galės puikiausiai gyventi ir nebus jokių problemų. Pasak vaikino, motina vis tiek jaudinosi dėl visuomenės požiūrio, nes yra susidariusi nuomonė, kad jei vaikas kurčias, tai turi ir protinę negalią. ,,Tačiau dabar mama yra labai laiminga, nes esu toks pat kaip visi, tik tiek, kad negirdžiu", – džiaugėsi Salvatore.

Vidurinį išsilavinimą ir profesiją vaikinas įgijo Veneto regione, Padujos mieste esančioje aukščiausio lygio kurčiųjų mokykloje. Negalima nepaminėti dar vieno dalyko, kuris yra labai svarbus Salvatore gyvenime, – tai futbolas. Šią sporto šaką jis sakė įsimylėjęs nuo 10 metų. Žaidė mokykloje, paskui penkerius metus kurčiųjų klube Padujoje, aštuonerius metus Turino futbolo komandoje. Dabar jis yra Milano kurčiųjų salės futbolo klubo ,,Real e non solo" narys.

Gyvenimas Panevėžyje

Atvykę į Lietuvą Otilija ir Salvatore įsidarbino UAB „Dominari". Po kelių mėnesių mergina gavo pasiūlymą dirbti Panevėžio kurčiųjų reabilitacijos centre. Šiuo darbu ji yra labai patenkinta. Otilija džiaugiasi, kad vis daugiau jaunimo renkasi į centrą, kreipiasi į ją pagalbos, prašo suteikti įvairios informacijos, supažindinti su LKD aktualijomis. Jai patinka organizuoti paskaitas bei mokymus įvairiomis temomis, padėti meno vadovei rengti renginius, šventes. Sprendžiant įvairius klausimus ji mielai talkina ir centro direktorei. Ir be jokios abejonės, Otiliją džiugina tvirti santykiai su mylimuoju Salvatore, neseniai įsigytas nuosavas būstas, planai apie šeiminį gyvenimą.

,,Salvo yra labai šiltas, kultūringas ir malonus. Jis moka gerbti moterį ir mėgsta mane palepinti. Visus darbus namie darome kartu: ruošiame valgį, tvarkome kambarius ir t. t. Mane tai labai žavi. Mano draugai taip pat žavisi jo nuoširdumu, atvirumu ir šypsena", – pasakojo Otilija. Merginai malonu, kad vaikinas puikiai sutaria ir su jos motina: jiedu randa apie ką tiek rimtai pasikalbėti, tiek pajuokauti.

O kaip Salvatore tėvai, ar buvo anksčiau girdėję apie Lietuvą, ar lankėsi būsimosios marčios gimtinėje? Pasak Otilijos, apie Lietuvą jie sužinojo iš sūnaus ir iš jos. O praėjusiais metais apsilankę Lietuvoje per Kalėdas nė kiek nenusivylė: šalis jiems patiko, žmonės atrodė malonūs, gražiai apsirengę, maistas labai skanus. Tik apgailestavo, kad nepavyko pamatyti sniego, nes per Kalėdas jo buvo labai nedaug. Dabar ryšį su tėvais sūnus palaiko žinutėmis. ,,Tai labai šilti ir geri žmonės. Jiems svarbu, kad Salvo gerai jaustųsi ir būtų laimingas", – sakė Otilija.

Tai, kad Salvatore jaučiasi laimingas, per visą pokalbį jis pabrėžė gal net kelis kartus. Turine vaikinui draugai sakė: ,,Tu ilgėsies Italijos, ji - tavo kraujyje." Lietuvoje gąsdino: „Ką jūs darote, juk visi iš čia emigruoja."

„Tačiau aš turiu darbą (dirba poliruotoju mašinų servise ir treniruoja Panevėžio kurčiųjų klubo futbolo komandą, pats treniruojasi Lietuvos salės futbolo klube Panevėžio ,,Baltija" – aut. past.), pripratau prie klimato, nėra jokios depresijos, sveikata puiki, bendraujame su dauguma jaunų šeimų, mokausi kalbą, mano emocinė būsena tik gerėja, esu laimingas", – gyvenimu Lietuvoje džiaugėsi Salvatore. Beje, jis prisipažino esąs ir didelis lietuviškų patiekalų mėgėjas, o viską, kas gaminama iš bulvių (blynus, cepelinus, kugelį), tiesiog dievina.

Baigiant pokalbį vaikinas dar sykį patikino, kad jis kaip tikras sicilietis – gyvenime patį svarbiausią prioritetą teikia šeimai. Futbolas, tiesa, taip pat užima svarbią vietą. Jis liks žaisti Milano ,,Real e Non Solo" klube ir nuo kito sezono tikisi pradėti dalyvauti varžybose su Panevėžio salės futbolo klubu ,,Baltija."

Šiai jaunai ir gražiai porai belieka palinkėti laimės ir sėkmės. O Salvatore – Lietuvą pasirinkusiam savo antrąja tėvyne – niekada dėl savo sprendimo nesigailėti. •

Girdinčioji lietuvė – EUD darbuotoja

Ko gero, dar ne visus pasiekė žinia, kad Europos kurčiųjų asociacijoje (EUD) dirba girdinti lietuvė Martyna Balčiūnaitė. Jos pareigos asociacijoje - politikos, teisės asistentė. Ji kartu su EUD teisininku seka ir prižiūri, kaip Europos Parlamente leidžiami įstatymai, stebi, kad Europos Sąjungos teisės aktai nepažeistų kurčiųjų teisių.

Kurčiųjų teisių gynėja M. Balčiūnaitė.

Su Martyna susisiekė neetatinė „Akiračio“ korespondentė Rasa BUIKAUSKAITĖ ir trumpai ją pristato mūsų skaitytojams.

Martynos išsilavinimas - stebinantis. Mergina yra iš Kauno, tačiau tik baigusi mokyklą išvyko į Olandiją. Ten įstojo į Mastrichto universitetą ir baigė Europos teisės studijas. Tuomet savanoriavo ir patirties sėmėsi Indijoje. Iš šios tolimos šalies grįžusi mergina nusprendė, kad nori toliau tęsti mokslus ir įstojo į tarptautinės žmogaus teisės magistro studijas. Studijuodama mergina savo jėgas išbandė konkurse darbui Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto narės T. Degener komandoje ir šį konkursą laimėjo. Darbas šiame komitete Martyną atvedė ir į EUD. Neilgai trukus mergina pradėjo ir antrąsias magistro studijas, taip pat teisės srityje.

Darbas Europos kurčiųjų asociacijoje Martynai labai patinka. Mergina džiaugiasi, jog dirbdama čia ji daug ko išmoksta, tobulėja ne tik profesinėje srityje, bet jaučiasi auganti ir kaip žmogus. Ji yra patenkinta ir draugišku ko-lektyvu, kuris visada pasiruošęs pagelbėti. Organizacijos vykdoma kurčiųjų teisių gynimo veikla - labai įdomi, suteikianti nemažai naujų galimybių. Pavyzdžiui, čia dirbdama mergina jau yra dalyvavusi susitikimuose su Europos Komisijos, Europos Parlamento nariais, taip pat įvairiose konferencijose. Martyna dalyvavo ir gegužės 17-21 d. vykusioje EUD Generalinėje asamblėjoje Maltoje, ten susipažino ir su mūsų kurčiųjų draugijos atstovais- V. Pivoru ir K. Vaišnora.

Prieš pradėdama dirbti EUD Martyna neturėjo ryšių su kurčiaisiais. Tačiau dirbdama Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių komitete ji pamatė daug problemų, su kuriomis susiduria neįgalieji, ir suprato, kaip svarbu yra užtikrinti jų teises. Tuomet Martyna ir suprato, kad neįgaliųjų teisės yra ta sritis, su kuria ji nori sieti savo ateitį. Šiuo metu mergina mokosi tarptautinės gestų kalbos.

Didžiuojamės Martyna, linkime jai drąsos, užsidegimo bei pasitikėjimo savimi siekiant savo tikslų ir laukiame jos atvykstant į Lietuvą susitikti su mūsų šalies kurčiaisiais! •

LKD teisininkas: „Jaučiuosi tarsi grįžęs namo“

Balandžio mėnesį Lietuvos kurčiųjų draugijoje teisininko pareigas pradėjo eiti Algimantas Šliaupa. Gerai savo sritį išmanantis juristas draugijai toks pats svarbus, kaip ir profesionalus gestų kalbos vertėjas.

Dalia PETKŪNIENĖ

LKD teisininkas A. Šliaupa.

A. Šliaupa turi įvairios teisinio darbo patirties: juristo-arbitro, įmonės teisininko, advokato. „Trejus metus esu dirbęs kurčiųjų įmonėje „Vikada“, – prisimena A. Šliaupa – Tai buvo vieni geriausių metų. Įmonėje buvo labai geras kolektyvas. Todėl dabar, pradėjęs dirbti LKD, jaučiuosi tarsi grįžęs namo.“

Trumpa biografija. A. Šliaupa gimė Vilniuje. Šiame mieste užaugo ir 1977 m. baigė 40-ąją vidurinę mokyklą. Tais pačiais metais A. Šliaupa įstojo į Vilniaus inžinerinį statybos institutą (dabar Vilniaus Gedimino technikos universitetas) studijuoti pramoninės ir civilinės statybos. Tačiau po metų, supratęs, kad statyba jo netraukia, pasirinko teisės specialybę Vilniaus universitete (VU).

1985 m., A. Šliaupa, tapęs VU teisės absolventu, buvo paskirtas dirbti juristu-arbitru tuometinėje Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjungoje („Lietkoopsąjunga“). Po trejų metų prasidėjo M. Gorbačiovo inicijuota Sovietų Sąjungos pertvarka („perestroika“). Pradėta garsiai kalbėti apie valstybės valdymo aparato mažinimą. Tačiau svarbiausių valdymo institucijų vadovai lietuviai patyliukais buvo atleidžiami, o vietoj jų priimami vadovai rusai. Šie pasikeitimai neaplenkė ir „Lietkoopsąjungos“. Neramumai privertė A. Šliaupą keisti darbą. Tad 1989 m. jis tapo LKD Vilniaus įmonės (dabar „Vikada“)

teisininku. Vėliau 23 savo gyvenimo metus A. Šliaupa paskyrė advokato praktikai su civilinėmis ir baudžiamosiomis bylomis.

Taip jau susiklostė, kad sergant gripu jį pripratė dalyvauti svarstant bylą teisme. Organizmo pervargimo pasekmės buvo liūdnos – gripas komplikavosi į miokarditą (širdies raumens uždegimą). Gydymas truko metus, tačiau buvusio darbingumo atkurti nepavyko. Nejgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba A. Šliaupai skyrė pirmą (žemiausią) darbingumo praradimo grupę. Dirbti advokatu nebebuvo galima – gydytojai primygtinai rekomendavo ramesnį ir lengvesnį darbą.

LKD teisininko pareigos. Planuojama, kad LKD teisininkas konsultuos draugijos narius Darbo kodekso, Kelių eismo taisyklių pažeidimų, šeimos, paveldėjimo teisės klausimais. Taip pat jis patars, ką reikia daryti kreipiantis į teismą. A. Šliaupa vertins draugijos projektų ar juridinių dokumentų teisines formuluotes.

Norėdami pasikonsultuoti su LKD teisininku rašykite el. paštu **lkdteisininkas@gmail.com** ir konkrečiai išdėstykite problemą bei klausimus. •

LIETUVOS KULTŪROS TARYBA

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Projektas pakvietė kurčiuosius į kultūrines-pažintines keliones

Antrus metus iš eilės Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centras įgyvendina projektą „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“. Juo siekiama supažindinti su kurčiųjų meno pasauliu ir kurčiaisiais dailininkais. Ši projektą finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir Kultūros ministerija.

Joana VANAGIENĖ

Dailininkai ir jų „palaikymo komanda“ Alytaus Jurgio Kunčino viešojoje bibliotekoje.

Projekto partnerės- įvairios Lietuvos bibliotekos, nes jų patalpose vyksta paskaitos apie pasaulio ir Lietuvos kurčiuosius dailininkus bei eksponuojami keturių Lietuvos kurčių dailininkų – Silvanos Graviškytės-Hacking, Ievos Augaitytės, Lino Podiriakos ir Vytauto Vanago darbai. Į kiekvieną parodos atidarymą vyksta apie 40-50 Vilniaus kurčiųjų bendruomenės narių. Šiais metais dailininkai ir jų „palaikymo komanda“ jau svečiavosi trijose bibliotekose: Alytaus Jurgio Kunčino viešojoje bibliotekoje (kovo mėnesį.), Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešojoje bibliotekoje (balandžio mėnesį.), Klaipėdos apskrities viešojoje I. Simonaitytės bibliotekoje (birželio mėnesį).

Su minėtais dailininkais, jų kūryba bei pasaulio kurčiais dailininkais „Akiračio“ skaitytojai jau buvo supažindinti praėjusiais metais. Šį kartą norime pristatyti 2017 m. projekto dalyviams organizuotas kultūrines-pažintines programas.

Pirmoji šių metų išvyka buvo kovo 18-ąją – į Alytų. Autobusas, kaip įprasta pilnut pilnutėlis, ryte išvažiavo iš Filharmonijos aikštės. Tądien dalyvavome ne tik parodos atidaryme Alytaus J. Kunčino bibliotekoje, taip pat aplankėme Punios piliakalnį, Alytaus rotušės aikštę, Laisvės angelo paminklą, Miesto sodus, Šv. Angelų bažnyčią, medžio skulptūrų ekspoziciją, memorialą „Nurimęs varpas“, aukščiausią Lietuvoje dviračių ir pėsčiųjų tiltą, kuris jungia du Nemuno krantus, o nuo jo grožėjomės puikia Alytaus piliakalnio panorama. Grįždami namo užsukome į Raižių kaimą. Čia įsikūrusi gausi totorių bendruomenė. Jos pirmininkas išsamiai papasakojo kaimo istoriją, aprodė mečetę, vėliau ragavome skanaus totoriško šimtalapio ir gėrėme arbatą.

Antroji kelionė buvo į vidurio Lietuvą – Kėdainius. Šaltą balandžio rytą į parodos atidarymą M. Daukšos bibliotekoje ir pažintinę kelionę po Kėdainius bei jų apylinkes ir vėl išvažiavo beveik pilnas autobusas. Pakeliui užsukome į Ukmergę, ten mūsų laukė nuolatiniai bendrakeleiviai, aktyvūs Ukmergės kurtieji. Po parodos atidarymo pasivaikščiojome po Kėdainių senamiestį, grožėjomės įspūdinga Vytauto Ulevičiaus medžio skulptūrų kolekcija, apsilankėme sinagogoje. Važiuodami pamatyti Dotnuvos Viešpaties apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčios ir vienuolyno ansamblio, užsukome ir į Lietuvos geografinį centrą. Dotnuvoje buvome supažindinti su šviesaus atminimo Tėvo Stanislovo veikla ir gyvenimu, pamatėme unikalią arnotų kolekciją. Pakeliui namo užsukome į Plinkagailio kaimą, ten vaišinomės naminiu sūriu, medumi, degustavome lietuvišką midų.

Tolimiausia kelionė buvo šį mėnesį - vykome į Klaipėdą. Kelionę pradėjome labai anksti ir puikiai nusiteikę. Kol pasiekėme Klaipėdą, spėjome ir pamiegoti, ir papusryčiauti. Ekskursija po Klaipėdos universiteto botanikos sodą buvo įdomi ir naudinga. Gaila, kad laiko turėjome labai mažai ir ne viską spėjome apžiūrėti. Po parodos atidarymo I. Simonaitytės bibliotekoje pietavome legendiniame laive „Meridianas“, su gide vaikščiojome po Klaipėdos senamiestį, lankėmės Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje – drąsiausieji užlipo į 46,5 m bažnyčios bokštą ir grožėjosi miesto panorama. Vakare dar spėjome pasižvalgyti po Klaipėdos Pilies muziejų ir pasisveikinti su jūra Melnragėje ant molo.

Šiais metais dar lankysimės Anykščiuose, Druskininkuose ir Utenoje, o dailininkų darbai bus eksponuojami Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislavo Didžiulių viešojoje bibliotekoje, Druskininkų savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje. •

Biologijos profesorės raginimas: mokykite kurčiuosius – jie gali padaryti viską

Norėdami įsitikinti, kad Caroline Solomon yra tikrai puiki dėstytoja, turite pabūti su ja gamtoje. Šį konkretų rytą tai reiškia – plaukti valtimi Anakostijos upe.
Esame maždaug už 4 mylių nuo Gallaudeto universiteto, kuriame profesorė dėsto biologiją. Nedidele valtimi kartu su studente Anna McCall profesorė plaukia paimti vandens mėginių.

Iš anglų kalbos vertė Ieva Lukoševičienė

Anakostijos upės ilgis ne daugiau kaip 8 mylios, tačiau ji vingiuoja per Vašingtono miestą ir aplink jį. Jau keletą mėnesių C. Solomon ir jos studentai specialiais prietaisais matuoja vandens deguonį, druskingumą ir chlorofilą. „Šie duomenys leidžia nustatyti upės „sveikatą“. Deja, šiuo metu jos sveikata nėra gera. Aš žinau, kuo gyvena ši upė“, – aiškina dėstytoja. Su mumis ji kalba balsu, o su studentais bendrauja gestų kalba. Dabar, plaukiant upe, puikiai atsiskleidžia C. Solomon aistra gamtai ir jos pašaukimas mokytojauti. Kol profesorė nuleidžia termometrą, studentė Anna žymi buteliukus su vandens mėginiais. Joms kartu dirbant girdėti vienintelis garsas – valties motoro ūžesys.

Anna gimė kurčia, tad profesorė Caroline jai yra daugiau nei sektinas pavyzdys. Ji yra puiki dėstytoja – griežta, bet teisinga. Misionierė su mokslininkės aistra. „Kai augau, niekada negalvojau apie mokslininkės karjerą, – gestais pasakoja Anna. – Tačiau susitikusi kelis žymius kurčius mokslininkus, ypač daktarę C. Solomon, aš tiesiog susižavėjau šia sritimi.“ Anna sako, kad jeigu ne Caroline, ji niekada nebūtų susidomėjusi tokio pobūdžio darbu.

C. Solomon užaugo Delavere, šeimoje ji buvo vienintelė kurčioji – apkurto 15 mėnesių, persirgusi meningitu. Mokykloje jai visada sekėsi matematika ir gamtos mokslai, bet būtent paauglystėje labai susidomėjo aplinka.

„Kai mokiausi mokykloje, mano tėtis buvo JAV Karinio jūrų laivyno akademijos kviestinis profesorius, – pasakoja Caroline. – Mes išsinuomojome namą prie upelio. Tačiau maudytis upelyje negalėjome, nes jis buvo labai užterštas.“

Ji laimėjo 13 aukso medalių Kurčiųjų olimpinėse žaidynėse plaukimo rungtyje, bet sako niekada neužmiršusi to užteršto upelio šalia savo namų. Taigi Caroline pasirinko mokslininkės karjerą ir aplinkosaugos studijas. Kartu ji atrado dar vieną pašaukimą – „Kaip galėčiau paveikti kitus kurčius ir neprigirdinčius studentus?“ Šis klausimas paremtas asmenine Caroline patirtimi. Bakalauro studijas ji baigė Harvarde, magistro laipsnį įgijo Vašingtono universitete, o mokslų daktaro laipsnį – Merilando universitete. Visose šiose mokslo įstaigų auditorijose dažniausiai būdavo vienintelė kurčioji.

„Puikiai žinau, kaip svarbu būti sektinu pavyzdžiu ir turėti sektiną pavyzdį, – sako Caroline. – Ypač tiems, kurie metė iššūkį likimui.“ Taip ji mato save ir nori, kad taip ją matytų studentai. Štai kaip Caroline pristato naujiems studentams: „Aš esu daktarė Solomon, turiu Harvardo universiteto bakalauro laipsnį.“ Pasak jos, studentai būna labai nustebę. „Tada sakau: jeigu aš galiu tai padaryti, galite ir jūs“, – pasakoja Caroline.

Mokyti naująją biologų kartą, kurie yra kurtieji, tapo jos misija, ir už tai profesorė labai vertinama Gallaudete – vienas iš svarbių gautų apdovanojimų buvo 2013 metų „Sėkmingo fakulteto apdovanojimas“. Caroline mano, jog apdovanojimus ji gauna ne dėl to, kad yra ypač talentinga dėstytoja, bet todėl, kad savo studentus ji moko susitelkti į tai, kam jie yra gabūs, o ne į tai, kas juos „riboja“.

„Vieną dalyką galiu pasakyti apie kurčiuosius – labai dažnai jie būna izoliuoti, – aiškina Caroline. – Jie nedalyvauja šeimos pokalbiuose prie pietų stalo arba juos integruoja į bendrojo lavinimo mokyklą, kur jie paliekami patys sau, nes klasėje paprastai būna tik vienas kurčiasis. Būtina tiesiog dirbti ir keisti tą įvaizdį, kurį kurtieji patys turi susikūrę. Juk kai žmogus tiki, kad jis gali viską, tai galimybių atsiranda tiesiog visur.“

Profesaorės paskaitos trykšta padrąsinimu, o jas stebėti- didelis malonumas, mat atrodo, tarsi stebėtum kelias paskaitas vienu metu. Kampe stovintis vertėjas pažodžiui kartoja tai, ką sako profesorė. O kai kuriose paskaitose vertėjas kalba į mikrofoną, kuris šnekamąją kalbą paverčia į tekstą, ir jį studentai gali perskaityti ekrane.

Vieni studentai yra visiškai kurti, kiti – neprigirdintys, kai kurie turi klausos aparatus. Yra ir tokių, kurie girdi, bet bendrauja gestų kalba. Profesorė vaikšto pirmyn ir atgal, paragindama ir padrąsindama studentus. Ji nori įsitikinti, kad jie viską suprato.

„Mūsų studentai yra labai „vizualūs“, – sako ji, – todėl apie viską ir pats turi galvoti vizualiai. Pavyzdžiui, labai sudėtinga aiškinti apie imuninę sistemą – šią sąvoką išties nelengva perprasti.“

Norėdama paaiškinti paprasčiau, vieną kartą profesorė išrikiavo visas auditorijoje esančias kėdes ir pasakė studentams, kad kėdės vaizduoja odą. Vienam iš studentų uždėjo kaukę ar skrybėlę ir tarė: „Tu būsi patogenas.“ Kitaip tariant, studentas vaidino patogeną, arba ligas nešiojančias bakterijas, ir turėjo bandyti pralaužti kėdžių eilę, tai yra pažeisti odą. Tuomet kitai studentų grupei buvo pavesta veikti kaip antikūnams bei antigenams ir sunaikinti patogenus. „Buvo labai juokinga, bet svarbiausia, kad studentai suprato, - sako Gallaudeto universiteto profesorė. – Būčiau norėjusi, kad ir mane panašiai būtų mokę. Aukštosios mokyklos labai dažnai orientuotos į mokymą iš savo perspektyvos ir negalvoja apie studentus. Tuo tarpu studentai tikisi ir laukia gerų dėstytojų.“

Profesorės C. Solomon darbo patirtis- jau penkiolika metų. Ji tvirtina, kad studentai ieško dėstytojų, kurie nenuilstamai padėtų jiems siekti tikslo. Būtent tai profesorė ir daro. •

Šaltinis:
http://www.npr.org/sections/ed/2015/05/20/406148448/in-the-classroom-and-on-the-river-modeling-success-in-science

Kurčiųjų talentai. Negirdinti rašytoja Lija Bannikova

Lija Bannikova – negirdinti rašytoja iš Novosibirsko (Rusija). Jos autobiografinėje knygoje „Iš abiejų stiklinės sienos pusių“ pasakojama, kaip kurtieji stengiasi išsikovoti vietą pasaulyje. Vietą, kuriame kitokiems jos nėra. Ar jie gyvena atsiskyrę ir laukia, kol kas nors išspręs jų problemas, ar visgi gali siekti savo svajonių, o ne tik likti neįgaliaisiais?

Parengė Dalia PETKŪNIENĖ

„Mes, kurtieji, taip pat kalti, kad užaugo toks barjeras tarp mūsų pasaulio ir girdinčiųjų. Man norėtųsi, kad mūsų pasauliai susiliestų. Todėl ir nusprendžiau parašyti knygą.“

Lija Bannikova gimė 1965 m. Novosibirsko apskrityje, Rusijoje. Trečiaisiais gyvenimo metais ji susirgo gripu, kuris komplikavosi sparčiu klausos pablogėjimu, beveik iki visiško apkurtimo. Novosibirsko mieste L. Bannikova lankė kurčiųjų darželį, o 1984 m. puikiais pažymiais baigė šio miesto 37-ąją internatinę mokyklą. Tais pačiais metais ji įstojo į Chersono medicinos mokyklą Ukrainoje mokytis dantų techniko specialybės. Po 3,5 metų mokslus baigė, o puikūs pasiekimai įvertinti to laikotarpio raudonuoju diplomu. L. Bannikova dirbti grįžo į gimtąjį Novosibirską. Apskrities stomatologinėje poliklinikoje ji dirba iki šiol.

„Žmonėms, kuriuos nuo gimimo supa įvairiausių garsų pasaulis, neretai sunku suprasti, kokia tai didi dovana – paprasta žmonių kalba.“ („Iš abiejų stiklinės sienos pusių“)

„Anksčiau kalbėjau geriau, – prisimena rašytoja, – aš mažai bendrauju su girdinčiaisiais. Draugų tarp girdinčiųjų turiu nedaug, o pažįstamų – daugybė. Mielai su jais bendrauju, bet ne taip laisvai, kaip norėtųsi. Kalbos barjeras trukdo.“ L. Bannikova sako, kad didžiausia problema kurčiųjų bendruomenei – rasti darbą. Diskriminacija didžiulė. Ji pripažįsta, kad sovietmečiu jai pasisekė įgyti stomatologo ortopedo kvalifikaciją, o ir įsidarbinti nebuvo jokių kliūčių. Tačiau tai ne vienintelis L. Bannikovos darbas – ji dar ir psichologė-defektologė. Studijos Novosibirsko valstybiname pedagoginiame universitete buvo tikras stiprybės išbandymas. Pirmame kurse buvo labai sunku, nes gestų kalbos vertėjos jai neskyrė. O grupėje kiti studentai atvirai tyčiojosi, sukiojo pirštu prie smilkinio: nieko sau, kurčia mokysis! Netgi pedagogikos profesorius klausė, ar ji moka skaityti ir rašyti. Atlaikyti visa tai buvo nepaprastai sunku. Tik specialiosios psichologijos dėstytojos Olgos Piskun palaikymas L. Bannikovai suteikė ištvermės iki galo baigti studijas. Vėliau, ketvirto kurso metais, bendrakursiai pradėjo ją gerbti. „Tačiau tik paženguosiose šalyse ta pagarba išlieka, o Rusijoje tokie žmonės vis tiek yra „savi tarp svetimų arba svetimi tarp savų“, ir neišvengia psichologinių problemų“, – svarsto rašytoja.

„Atsivėrė suvokimas, kad galiu padėti žmogui, patekusiam į sunkią padėtį. Supratau, kad esu reikalinga žmonėms šiame nelengvame ir kartu nuostabiame gyvenime.“ („Iš abiejų stiklinės sienos pusių“)

Baigusi universitetą L. Bannikova pradėjo teikti grupinę psichologinę pagalbą Jaunimo namuose. Ji stengėsi atrasti sutrikusių, savimi nepasitikinčių jaunuolių kūrybinį potencialą. Užsiėmimai vyko gestų kalba, tad bendravimas buvo sklandus.

Rusų gestų kalba ilgai nebuvo laikoma kurčiųjų gimtąja kalba. Tik 2012 m. gruodžio 30 d. Rusijos Federacijos prezidentas Vladimiras Putinas įsakymu pripažino rusų gestų kalbą. O iki tol gestų kalbos vertėjai kurtiesiems buvo tarsi pusiau mistinės gyvos būtybės – jų beveik nebuvo. L. Bannikova prisimena laikus, kai žmonės, kuriems sutrikusi klausa, ir ji pati gyveno uždaroje grupėje, tarsi rezervate. Jų galimybės buvo labai apribotos – trumpas, vienos rankos pirštais suskaičiuojamų sąrašėlis specialybių, kurias jie galėjo įgyti vidurinio lygio mokymo įstaigose. Aukštasis išsilavinimas buvo nepasiekiama svajonė. Kurtieji jautėsi tarsi antrarūšiais žmonėmis ir dažnai susidurdavo su išankstiniu nusistatymu, kad negirdinčiųjų intelektas negali būti aukštas. Nesvarbu, kad kurčiasis ką nors moka: jei negirdi, esi nereikalingas. Bet yra ir kita problemos pusė – kurtieji dažnai būna išlepinti: tėvai viską už juos daro, pedagogai padeda, valstybė moka išmokas.

„Kai tu palieki tėvų namus ir susiduri akis į akį su visuomene, iš įpratimo lauki, kad kas nors turi padėti. Mes, kurtieji, taip pat kalti, kad užaugo toks barjeras tarp mūsų pasaulio ir girdinčiųjų. – atsidūsta L. Bannikova. – Man norėtųsi, kad mūsų pasauliai susiliestų. Todėl ir nusprendžiau parašyti knygą.“

„Mes augom kaip oranžerijos gėlės, kurios buvo globojamos ir saugomos nuo kito pasaulio netikėtumų. Mus supantis pasaulis atrodė svetimas ir bauginantis, ir tuo laiku nelabai reikalingas...“ („Iš abiejų stiklinės sienos pusių“)

Savo romane - esė kurčioji rašytoja papasakojo, koks yra negirdintis žmogus, kaip jis gyvena tylos pasaulyje, iš visų pusių apsuptas stikline siena. Parašė apie tokio žmogaus galimybes, apie kurias neįtaria ne tik girdintieji, bet ir patys kurtieji. •

Šaltiniai:

https://jestov.net/blog/gluxie-talanty-2-liya-bannikova-pisatel-izmira-gluxix/

http://tayga.info/134488

Gegužės mėnesio Lietuvos kurčiųjų čempionatai

Gegužės mėnesį vyko Lietuvos kurčiųjų vyrų krepšinio, Lietuvos kurčiųjų orientavimosi sporto, Lietuvos kurčiųjų žūklės-spiningavimo bei Lietuvos kurčiųjų lengvosios atletikos čempionatai.

Dalia PETKŪNIENĖ

KREPŠINIS

Gegužės 12-14 d. Panevėžyje, „Aukštaitijos“ sporto komplekse, vyko Lietuvos kurčiųjų vyrų krepšinio čempionatas. Varžybose rungėsi šios komandos: Vilniaus „Gestas-1“, Vilniaus „Gestas-2“, Kauno „Tyla“, Panevėžio „Vėjas“, Klaipėdos „Šermukšnis“ ir Šiaulių „Aidas“. Lietuvos čempionų vardą iškovojo Vilniaus „Gestas-1“ krepšininkai. Jie nugalėjo Kauno „Tylos“ žaidėjus rezultatu 77:60. Daugiausia taškų savo komandoms pelnė: G. Žukas (Vilniaus „Gestas“) – 30, iš kurių 5 tritaškiai, bei K. Birieta (Kauno „Tyla“) –17.

Didžiojo finalo kova, kuri rezultatu 77:60 baigėsi Vilniaus komandos „Gestas-1“ krepšininkų pergale prieš Kauno „Tylą“.

ORIENTAVIMOSI VARŽYBOS

Gegužės 13 d. Panevėžyje vyko Lietuvos kurčiųjų orientavimosi sporto čempionatas. Varžybose dalyvavo 3 vyrai ir 6 moterys. Lietuvos kurčiųjų orientavimosi sprinto trasos Lietuvos čempionais tapo Gedvilė Diržiūtė ir Rokas Koveckis.

Lietuvos kurčiųjų orientavimosi čempionate nugalėjusi Gedvilė Diržiūtė.

SPININGAVIMAS

Gegužės 27-28 d. Tauragės rajone prie Balskų tvenkinio vyko Lietuvos kurčiųjų žūklės čempionatas. Čia suvažiavo Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus 27 žvejai mėgėjai, tikėdamiesi sėkmingos žvejybos.

Lietuvos kurčiųjų žūklės čempionato dalyviai.

Didžiausia lydeka užkibo ant panevėžiečio J. Barisevičiaus spiningo, ji svėrė net 4,280 kg ir buvo vos ne metro ilgio.

Pirmąją dieną varžybos prasidėjo 12 val. ir truko iki vakaro 18 val. Deja, orai nebuvo palankūs žvejybai, kibo nedidelės žuvelės. Tądien didžiausią žuvį – lydeką (910 g, 54,2 cm) pagavo E. Mažeikis (komanda „Vėjas“). Pasibaigus žvejybai ir pasvėrus laimikį paaiškėjo, kad iš viso žvejai sugavo 3,660 kg žuvų.

Antrąją dieną žvejyba prasidėjo anksti ryte 7 val. ir truko iki 13 val. Tądien visų nuotaika buvo pakili, nes kibo gana nemažos žuvys. Didžiausią lydeką (4,280 kg, 84 cm) pagavo J. Barisevičius. „Kiek dalyvauju Lietuvos kurčiųjų žūklės čempionatuose, tai didžiausia mano sugauta žuvis“,- „Akiračio” redakcijai sakė J. Barisevičius.

Susumavus pirmojo ir antrojo turo rezultatus čempionais tapo kauniečiai L. Urbonas ir A. Ratautas (komanda „Tyla-2“). Antroji vieta atiteko panevėžiečiams J. Barisevičiui ir E. Mažeikiui (komanda „Vėjas“). Treti liko šiauliečiai. Per dvi dienas čempionato dalyviai sugavo 16,5 kg žuvų.

LENGVOJI ATLETIKA

Gegužės 11 d. Šiauliuose Lietuvos kurčiųjų lengvosios atletikos čempionate rungtyniavo 90 dalyvių. Apie suaugusiųjų sportininkų prizines vietas ir pasiekimus skaitykite LKD tinklapyje. •

Šventė Panevėžio mokykloje subūrė kurčiuosius, miestiečius, politikus...

Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinėje mokykloje (PKNPM) kasmet mokslo metų pabaigoje vykstanti tradicinė olimpinė šeimų sveikatingumo šventė šiemet sutapo su kitais bendruomenei reikšmingais įvykiais: naujos tvoros ir vaikų žaidimų bei treniruoklių aikštelių atidarymu.

Laima LAPĖNIENĖ

Kaip ir kasmet, daug džiaugsmo visiems teikia pasivažinėjimai baikerių motociklais.

Į rungtis buvo įtraukti visi: mokiniai, mokytojai, tėveliai, darbuotojai, rėmėjai. Parungtyniauti teko ir Seimo nariui P. Urbšiui. Toliau už jų - naujoji žaidimų aikštelė.

Naujos mokyklos tvoros, žaidimų ir treniruoklių aikštelės atidarymo akimirka.

Kad mokyklos teritorija būtų aptverta nauja tvora, o mokiniai džiaugtųsi ilgai svajota žaidimų ir treniruoklių aikštele bei gražia aplinka, daug prisidėjo politikai, verslo žmonės bei kurčiųjų bendruomenės nariai: Seimo narys Povilas Urbšys, Panevėžio miesto savivaldybės tarybos nariai Gema Umbrasienė, Mantas Leliukas ir Povilas Vadopolas, grožio studijos „Tina Rosi“ savininkė Kristina Jakšienė, UAB „Miškas kitaip“ vadovas Dainius Januškevičius, tėvų bendrijos „Adapta“ vadovas Rimantas Bakas, UAB „Panevėžio gatvės“ direktorius Gintaras Petrauskas, gamtos mylėtojai Gintautas Šimkus ir Mindaugas Valatkevičius, UAB „Panevėžio Citma“, „Forever“ verslo savininkė Neringa Šeškauskienė, mokytojas Kazimieras Tautvaišas, mokiniai: Jonas Švalbonas, Matas ir Faustas Butkevičiai, Povilas Meškelis, Žygimantas Vaiciekauskas, Aironas Tabakas, Arnas Aleksejūnas ir kt.

Priminsime, kaip buvo įgyvendinta žaidimų aikštelės idėja. Mokyklos kurčiųjų auklėtojų ir mokinių iniciatyva buvo sukurtas filmas, kuriame vaikai gestų kalba išsakė savo svajonę. Filmą įkėlus į mokyklos tinklalapį ir feisbuką atsiliepė daug šios idėjos įgyvendinimą norinčių paremti (tiek finansiškai, tiek darbu) kurčiųjų bendruomenės narių. Aktyviausi buvo: Artūras ir Jadvyga Juknevičiai, Ramūnas Kabelis, Lijana ir Linas Čipliai, Rūta ir Justinas Morozai, Ramunė ir Aurimas Orentai, Dainius ir Dalia Kuprinskai, Nijolė ir Vytautas Pivorai, Daiva ir Robertas Puzinai, Auksė ir Saulius Šiaudkuliai, Sandra Pisarenko, Remigijus Mykolas Balaišis, Otilija Kolodenskytė, Marijona Kolodenskienė, Gintarė Krisiukienė, Erika Valentinavičienė, Teodoras Ivanovas ir kt.

Po simbolinės juostelės perkirpimo, kunigo Domingo Avellaneda Cabanillas palaiminimo, visų rėmėjų, organizatorių, pagalbininkų apdovanojimo mokiniai, tėvai, pedagogai bei svečiai būrėsi į komandas nusiteikę aktyviai rungtis. Olimpinę šeimų sveikatingumo šventę, kaip ir kasmet, savo pasirodymu džiugino Panevėžio gyvūnų globos draugijos vadovė Rūta Liberienė su komanda ir augintiniais bei Panevėžio baikerių klubas „Iron X MC“.

Kad mokininių ir pedagogų svajonės virstų realybe, daugiausia jėgų ir laiko atidavė mokyklos direktorė Danutė Kriščiūnienė. Ji dėkodama visiems džiaugėsi, kad šiemet šventė išskirtinė, nes į ją įsitraukė ne tik Panevėžio, bet ir Lietuvos kurčiųjų bendruomenės. Anot jos, didžiausias motyvas buvo vaikų žaidimų aikštelės įrengimas. Būtent prie to jie daugiausia ir prisidėjo: surinko ir padovanojo 470 eurų. ,,Sveikintina, kad toks bendradarbiavimas vyksta su buvusiais mokiniais, kurie jau yra tėvai ir savo vaikučius veda arba ves į mūsų mokyklą. Džiaugiamės, kad jie savo ateitį sieja su Panevėžiu ir mūsų mokykla“, – sakė mokyklos direktorė.

Šventėje dalyvavusi viena iš vaikų žaidimų aikštelės rėmėjų, Panevėžio kurčiųjų reabilitacijos centro asmeninė asistentė Otilija Kolodenskytė taip pat džiaugėsi galėjusi prisidėti prie vaikų svajonės įgyvendinimo. ,,Labai dideli pasikeitimai mokykloje nuo tada, kai aš čia mokiausi. Dabar mokykla atnaujinta, šviesi, jauki, labai gražiai sutvarkyta aplinka. Dalis mokytojų pasikeitę, tačiau aš visada su malonumu ateinu ir visada būnu šiltai priimama. Ir šiandien man čia buvo labai įdomu ir gera“, – šypsodamasi tikino mergina. Pokalbis su O. Kolodenskyte ir jos mylimuoju Salvatore di Fazio - straipsnyje „Italas nepabūgo šeimos kurti Lietuvoje“. •

Vilniaus kurčiųjų rankdarbiai

Dekoravimas – pagrindinė ir pati įdomiausia kelionės iš molio į gaminį proceso dalis. Keraminius dirbinius dekoruoja S. Česnienė (kairėje) ir L. Pranaitienė.

Daug šiltų emocijų galima patirti tapant ant šilko ar siuvinėjant, o spalvoti kūriniai suteikia jaukumą namams ir harmoniją sielai. Ant šilko tapo V. Janavičienė.

VKRC rankdarbių būrelio vadovė R. Nausėdienė ir moterų sukurti keramikos gaminiai.

Akiratis

Indeksas 0002
UŽEIKITE, SKAMBINKITE, RAŠYKITE
Šv. Kazimiero g. 3, Vilnius LT-01303
Redakcijos telefonas 261 53 64
El. p.: redakcija@lkd.lt

Redaktorė Genė KARKLIENĖ
ISSN 1648–5882

Maketavo: Rasa Buikauskaitė

Ofsetinė spauda. 2 sp. l.
Tiražas 800 egz.
Spausdino AB „Spauda“, Laisvės pr. 60, Vilnius.
Užsakymas PRO022602

Projektą „Kurčiųjų kultūrinis tapatumas: asmenybė ir bendruomenė“ dalinai remia Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas. Puslapiai: 1,2,3,7-13,15,16.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Rašiniai trumpinami redakcijos nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami, nesaugojami.
Laikraštyje spausdinamų straipsnių bei laiškų autoriai išsako savo, o ne redakcijos nuomonę.